Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 22. novembra 2017 *

„Odvolanie – Životné prostredie – Nariadenie (ES) č. 1272/2008 – Klasifikácia, označovanie a balenie určitých látok a zmesí – Nariadenie (EÚ) č. 944/2013 – Klasifikácia smoly z vysokoteplotného uhoľného dechtu – Kategórie akútna vodná toxicita (H400) a chronická vodná toxicita (H410) – Povinnosť náležitej starostlivosti – Zjavne nesprávne posúdenie“

Vo veci C-691/15 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 17. decembra 2015,

Európska komisia, v zastúpení: K. Talabér-Ritz a P.-J. Loewenthal, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ktorú v konaní podporujú:

Dánske kráľovstvo, v zastúpení: C. Thorning a N. Lyshøj, splnomocnení zástupcovia,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: T. Henze, J. Möller a R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

Holandské kráľovstvo, v zastúpení: M. Bulterman, C.S. Schillemans a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania v odvolacom konaní,

ďalší účastníci konania:

Bilbaína de Alquitranes SA, so sídlom v Luchana-Baracaldo, Vizcaya (Španielsko),

Deza a.s., so sídlom vo Valašskom Meziříčí (Česká republika),

Industrial Química del Nalón SA, so sídlom v Oviede (Španielsko),

Koppers Denmark A/S, so sídlom v Nyborgu (Dánsko),

Koppers UK Ltd, so sídlom v Scunthorpe (Spojené kráľovstvo),

Koppers Netherlands BV, so sídlom v Uithoorne (Holandsko),

Rütgers basic aromatics GmbH, so sídlom v Castrop-Rauxel (Nemecko),

* Jazyk konania: angličtina.

Rütgers Belgium NV, so sídlom v Zelzate (Belgicko),

Rütgers Poland sp. z o.o., so sídlom v Kędzierzyne-Koźle (Poľsko),

Bawtry Carbon International Ltd, so sídlom v Doncasteri (Spojené kráľovstvo),

Grupo Ferroatlántica SA, so sídlom v Madride (Španielsko),

SGL Carbon GmbH, so sídlom v Meitingene (Nemecko),

SGL Carbon GmbH, so sídlom v Bad Goisern am Hallstättersee (Rakúsko),

SGL Carbon, so sídlom v Passy (Francúzsko),

SGL Carbon SA, so sídlom v La Corogne (Španielsko),

SGL Carbon Polska S.A., so sídlom v Racibórze (Poľsko),

ThyssenKrupp Steel Europe AG, so sídlom v Duisbourgu (Nemecko),

Tokai erftcarbon GmbH, so sídlom v Grevenbroichu (Nemecko),

v zastúpení: K. Van Maldegem, C. Mereu a M. Grunchard, avocats, P. Sellar, advocate,

žalobkyne v prvostupňovom konaní,

Európska chemická agentúra (ECHA), v zastúpení: N. Herbatschek, W. Broere a M. Heikkilä, splnomocnení zástupcovia,

GrafTech Iberica SL, so sídlom v Pampelune (Španielsko), v zastúpení: C. Mereu, K. Van Maldegem a M. Grunchard, avocats, P. Sellar, advocate,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory C. G. Fernlund (spravodajca), sudcovia A. Arabadžiev a E. Regan,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. júna 2017,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. septembra 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Európska komisia svojím odvolaním navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu zo 7. októbra 2015, Bilbaína de Alquitranes a i./Komisia (T-689/13, neuverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2015:767), ktorým tento súd zrušil nariadenie Komisie (EÚ) č. 944/2013 z 2. októbra 2013,

ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Ú. v. EÚ L 261, 2013, s. 5, ďalej len „sporné nariadenie“), v rozsahu, v akom sa ním smola z vysokoteplotného uhoľného dechtu (č. ES 266-028-2, ďalej len „CTPHT“) klasifikuje ako látka s akútnou vodnou toxicitou kategórie 1 (H400) a chronickou vodnou toxicitou kategórie 1 (H410).

Právny rámec

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 2008, s. 1), zmenené nariadením Komisie (EÚ) č. 286/2011 z 10. marca 2011 (Ú. v. EÚ L 83, 2011, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1272/2008“), vo svojich odôvodneniach 4 až 8 stanovuje:

„(4) Obchod s látkami a zmesami nie je len záležitosťou vnútorného trhu, ale aj záležitosťou globálneho trhu. Podniky by preto mali mať prospech z globálnej harmonizácie pravidiel klasifikácie a označovania a zo súladu pravidiel klasifikácie a označovania na účely dodávok a použitia na jednej strane a pravidiel na účely prepravy na strane druhej.

(5) V záujme uľahčenia celosvetového obchodu a súčasného zabezpečenia ochrany zdravia ľudí a životného prostredia sa v rámci štruktúry Organizácie Spojených národov (OSN) počas 12 rokov dôkladne vytvárali harmonizované kritériá klasifikácie a označovania a výsledkom tejto práce je globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií (ďalej len „GHS“).

(6) Toto nariadenie nadväzuje na rozličné vyhlásenia, ktorými Spoločenstvo potvrdilo svoj úmysel prispievať ku globálnej harmonizácii kritérií klasifikácie a označovania, a to nielen na úrovni OSN, ale aj prostredníctvom zahrnutia medzinárodne dohodnutých kritérií GHS do práva Spoločenstva.

(7) Prínosy pre podniky budú vyššie, ak viac krajín na svete prijme kritériá GHS do svojich právnych predpisov. Spoločenstvo by malo byť na čele tohto procesu a nabádať ostatné krajiny, aby ho nasledovali, a mať pritom za cieľ zabezpečenie konkurenčnej výhody pre priemysel Spoločenstva.

(8) Preto je nevyhnutné harmonizovať ustanovenia a kritériá klasifikácie a označovania látok, zmesí a niektorých špecifických výrobkov v Spoločenstve tak, aby sa zohľadňovali kritériá klasifikácie a pravidlá označovania GHS, ale aby sa zároveň čerpalo zo 40-ročných skúseností získaných v rámci vykonávania existujúcich právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa chemikálií a zachovala sa úroveň ochrany zabezpečená systémom harmonizácie klasifikácie a označovania prostredníctvom tried nebezpečnosti zavedených Spoločenstvom, ktoré ešte nie sú zahrnuté do GHS, ako aj prostredníctvom súčasných pravidiel týkajúcich sa označovania a balenia.“

3 Príloha I nariadenia č. 1272/2008, ktorá sa týka predovšetkým kritérií klasifikácie do tried nebezpečnosti a ich členenia, sa skladá z piatich častí. Bod 4.1.3, nazvaný „Kritériá klasifikácie zmesí“, nachádzajúci sa v časti 4 tejto prílohy znie:

„4.1.3.1. Systém klasifikácie zmesí pokrýva všetky klasifikačné kategórie, ktoré sa používajú pre látky, t. j. kategória Akútna 1 a kategórie Chronická 1 až 4. Aby sa na účely klasifikácie využili všetky dostupné údaje o nebezpečnosti zmesi pre vodné prostredie, uplatňuje sa vždy, keď je to vhodné, tento predpoklad:

‚Významné zložky‘ zmesi sú tie, ktoré sú klasifikované ako ‚kategória Akútna 1‘ alebo ‚kategória Chronická 1‘ a prítomné v koncentrácii 0,1 % (hmotnostných) alebo vyššej, a tie, ktoré sú klasifikované ako ‚kategória Chronická 2‘, ‚kategória Chronická 3‘ alebo ‚kategória Chronická 4‘ a prítomné v koncentrácii 1 % (hmotnostné) alebo vyššej, pokiaľ sa nepredpokladá [ako v prípade

veľmi toxických zložiek (pozri oddiel 4.1.3.5.5.5)], že niektorá zložka prítomná v nižšej koncentrácii môže byť takisto významná pri klasifikácii zmesi pre nebezpečenstvo pre vodné prostredie. Vo všeobecnosti sa pre látky klasifikované ako ‚Akútna 1' alebo ‚Chronická 1' má zohľadňovať koncentrácia (0,1/M) %. (Vysvetlenie faktora M pozri v bode 4.1.3.5.5.5).

4.1.3.2. Prístup ku klasifikácii nebezpečenstiev pre vodné prostredie je viacúrovňový a závisí od typu dostupných informácií o zmesi ako celku a o jej zložkách. Na obrázku 4.1.2 je znázornený proces, podľa ktorého treba postupovať.

Medzi prvky viacúrovňového prístupu patrí:

– klasifikácia na základe testovaných zmesí,

– klasifikácia na základe princípov extrapolácie,

– použitie ‚súčtu klasifikovaných zložiek' a/alebo ‚súčtového vzorca'."

4 Bod 4.1.3.5.5 prílohy nariadenia č 1272/2008, nazvaný „Metóda súčtu", znie:

„4.1.3.5.5.1.1. V prípade klasifikačných kategórií látok Chronická 1 až Chronická 3 sa kritériá toxicity, ktoré sú podkladom pre klasifikáciu, líšia o faktor 10 pri prechode z jednej kategórie do druhej. Látky klasifikované v pásme vysokej toxicity teda prispievajú ku klasifikácii zmesi v nižšom pásme. Pri výpočte týchto klasifikačných kategórií preto treba zohľadniť príspevok akejkoľvek zložky klasifikovanej ako Chronická 1, 2 alebo 3.

4.1.3.5.5.1.2. Ak zmes obsahuje zložky klasifikované v kategórii Akútna 1 alebo Chronická 1, musí sa venovať pozornosť skutočnosti, že takéto zložky, ak ich akútna toxicita je pod 1 mg/l a/alebo ich chronická toxicita je pod 0,1 mg/l (ak nie je rýchlo rozložiteľná) a 0,01 mg/l (ak je rýchlo rozložiteľná), prispievajú k toxicite zmesi aj pri nízkej koncentrácii. Takúto vysokú vodnú toxicitu majú často aktívne zložky pesticídov, ale aj niektoré iné látky, napríklad organokovové zlúčeniny. Za týchto okolností vedie použitie normálnych generických koncentračných limitov k ‚podklasifikácii' zmesi. S cieľom zohľadniť vysokotoxické zložky sa používajú násobiace koeficienty uvedené v oddiele 4.1.3.5.5.5."

5 Pokiaľ ide o zmesi s vysokotoxickými zložkami, bod 4.1.3.5.5.5.1 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 stanovuje:

„Zložky v kategórii Akútna 1 a Chronická 1 s hladinami toxicity pod 1 mg/l a/alebo chronickej toxicity pod 0,1 mg/l (ak nie sú rýchlo rozložiteľné) a 0,01 mg/l (ak sú rýchlo rozložiteľné) prispievajú k toxicite zmesi aj pri nízkej koncentrácii a za normálnych okolností sa im prideľuje vyššia závažnosť pri aplikovaní metódy súčtu klasifikovaných zložiek. Ak zmes obsahuje zložky klasifikované v kategórii Akútna alebo Chronická 1, uplatňuje sa jeden z týchto postupov:

– viacúrovňový prístup opísaný v oddieloch 4.1.3.5.5.3 a 4.1.3.5.5.4 s použitím váženého súčtu, ktorý sa určí vynásobením koncentrácií zložiek v kategórii Akútna 1 a Chronická 1 faktorom, namiesto jednoduchého sčítania percentuálnych podielov. To znamená, že koncentrácia kategórie ‚Akútna 1' v ľavom stĺpci tabuľky 4.1.1 a koncentrácia kategórie ‚Chronická 1' v ľavom stĺpci tabuľky 4.1.2 sa vynásobí príslušným násobiacim faktorom. …

…"

Okolnosti predchádzajúce sporu

6 Z okolností predchádzajúcich sporu uvedených v bodoch 1 až 8 napadnutého rozsudku vyplýva, že CTPHT je zvyškom z destilácie vysokoteplotného uhoľného dechtu. Táto látka patrí medzi látky neznámeho alebo variabilného zloženia, produkty komplexných reakcií alebo biologické materiály (ďalej len „látky UVCB“).

7 V septembri 2010 Holandské kráľovstvo predložilo Európskej chemickej agentúre (ECHA) spis, v ktorom navrhlo klasifikovať CTPHT do kategórií karcinogénne látky 1A (H350), mutagénne látky 1B (H340) alebo látky poškodzujúce reprodukciu 1B (H360FD), akútna vodná toxicita 1 (H400) a chronická vodná toxicita 1 (H410).

8 Dňa 2. októbra 2013 Komisia prijala sporné nariadenie. Podľa článku 1 bodu 2 písm. a) časti i) a článku 1 bodu 2 písm. b) časti i) tohto nariadenia v spojení s jeho prílohami II a IV bola CTPHT klasifikovaná ako látka s akútnou vodnou toxicitou kategórie 1 (H400) a chronickou vodnou toxicitou kategórie 1 (H410). Podľa článku 3 ods. 3 uvedeného nariadenia sa táto klasifikácia uplatňuje od 1. apríla 2016.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

9 Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Allemagne), SGL Carbon GmbH (Autriche), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG a Tokai erftcarbon GmbH (ďalej len „Bilbaína a i.“) podali žalobu na zrušenie sporného nariadenia, na podporu ktorej uviedli tri žalobné dôvody, pričom druhý žalobný dôvod bol založený na zjavne nesprávnom posúdení Komisie v súvislosti s úrovňou toxicity CTPHT.

10 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku v podstate konštatoval, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že si nesplnila povinnosť zobrať do úvahy všetky relevantné faktory a okolnosti a náležite nezohľadnila podiel, v akom je v CTPHT zastúpených šestnásť zložiek polycyklických aromatických uhľovodíkov a ich chemické účinky.

11 Všeobecný súd teda vyhovel druhej časti druhého žalobného dôvodu a sporné nariadenie zrušil, pokiaľ ide o klasifikáciu CTPHT medzi látky s akútnou vodnou toxicitou kategórie 1 (H400) a chronickou vodnou toxicitou kategórie 1 (H410).

Návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdnym dvorom

12 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Všeobecnému súdu a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

13 Bilbaína a i. navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie alebo vrátil vec Všeobecnému súdu a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania o odvolaní, a to aj v prípade, že sa odvolaniu čiastočne vyhovie.

14 ECHA navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Všeobecnému súdu a rozhodol, že o trovách tohto konania sa rozhodne neskôr.

15 Dánska vláda navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu.

16 Nemecká vláda navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Všeobecnému súdu a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

17 Holandská vláda navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok.

18 Podpredseda Súdneho dvora uznesením zo 7. júla 2016, Komisia/Bilbaína de Alquitranes a i. (C-691/15 P-R, neuverejnené, EU:C:2016:597), zamietol návrh na odklad výkonu sporného nariadenia, ktorý podala Bilbaína a i. 24. marca 2016.

O odvolaní

O prvom odvolacom dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia

Argumentácia účastníkov konania

19 Komisia tvrdí, že dôvody uvedené v bodoch 31 až 34 napadnutého rozsudku sú poznačené nedostatkom odôvodnenia, pretože sú kontradiktórne a nejednoznačné. Tvrdí, že tieto dôvody neumožňujú porozumieť, či Všeobecný súd zrušil sporné nariadenie z dôvodu, že Komisia použila metódu súčtu alebo že sa dopustila pochybenia pri uplatnení tejto metódy.

20 V bode 34 napadnutého rozsudku Všeobecný súd podľa všetkého vytýkal Komisii, že vychádzala z charakteristík zložiek CTPHT a nie z charakteristík tejto látky ako celku, čím sa naznačuje, že použitie metódy súčtu bolo nesprávne. Naopak v bode 22 tohto rozsudku Všeobecný súd uviedol, že žalobný dôvod predložený spoločnosťou Bilbaína a i. sa týkal uplatnenia tejto metódy. Okrem tohto v bodoch 32 a 33 uvedeného rozsudku Všeobecný súd uviedol, že Komisia mala zohľadniť pri uplatnení metódy súčtu nízku rozpustnosť látky ako celku.

21 Bilbaína a i. spochybňujú argumentáciu Komisie.

Posúdenie Súdnym dvorom

22 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že z odôvodnenia rozsudku musia byť jasne a nepochybne zrejmé úvahy Všeobecného súdu, aby to dotknutým osobám umožnilo poznať dôvody prijatého rozhodnutia a Súdnemu dvoru vykonať súdne preskúmanie (pozri najmä rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 372, ako aj uznesenie z 1. júna 2017, Universidad Internacional de la Rioja/EUIPO, C-50/17 P, EU:C:2017:415, bod 12).

23 Všeobecný súd v bode 30 napadnutého rozsudku rozhodol, „že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že keď klasifikovala CTPHT medzi látky s akútnou vodnou toxicitou kategórie 1 (H400) a chronickou vodnou toxicitou kategórie 1 (H410) na základe jej zložiek, si nesplnila povinnosť zobrať do úvahy všetky relevantné faktory a okolnosti a náležite nezohľadnila podiel, v akom je v CTPHT zastúpených šestnásť zložiek [polycyklických aromatických uhľovodíkov] a ich chemické účinky“.

24 Z bodov 31 až 34 tohto rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd rozhodol, že ani Komisia, ani ECHA nepreukázali, že „Komisia vzala do úvahy skutočnosť, že podľa bodu 1.3 podkladového dokumentu nazvaného ‚Fyzikálnochemické vlastnosti‘ [priloženého k stanovisku výboru ECHA pre hodnotenie rizík] sa zložky CTPHT z tejto látky uvoľňujú len v obmedzenom rozsahu, a teda uvedená látka je veľmi stabilná“.

25 Toto posúdenie je založené na dvoch skutočnostiach. Prvá z nich, uvedená v bode 33 napadnutého rozsudku, vychádza z toho, že ani v stanovisku výboru ECHA pre hodnotenie rizík (ďalej len „stanovisko VHR“), ani z podkladového dokumentu priloženého k tomuto stanovisku nevyplýva, že bola zohľadnená nízka rozpustnosť CTPHT vo vode. Druhá skutočnosť, uvedená v bode 34 tohto rozsudku, vychádza z konštatovania, že klasifikácia CTPHT bola založená na predpoklade, že šestnásť zložiek predstavujúcich 9,2 % CTPHT sa rozpúšťa vo vode, hoci podľa podkladového dokumentu priloženého k stanovisku VHR je maximálna miera rozpustnosti tejto látky vo vode 0,0014 %.

26 Body 31 až 34 napadnutého rozsudku sú teda založené na odôvodnení, z ktorého jasne a nepochybne vyplýva, že Všeobecný súd nedospel k záveru, že Komisia pri prijatí sporného nariadenia postupovala nesprávne, keď použila metódu súčtu. Všeobecný súd tým, že v bodoch 31 až 34 tohto rozsudku rozhodol, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pri uplatnení metódy súčtu, z právneho hľadiska dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie.

27 Prvý odvolací dôvod treba teda zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na porušení nariadenia č. 1272/2008

28 Druhý odvolací dôvod sa skladá z dvoch častí. Prvá časť tohto odvolacieho dôvodu je založená na predpoklade, že Všeobecný súd rozhodol, že Komisia postupovala nesprávne, keď použila metódu súčtu. Keďže v bode 26 tohto rozsudku bolo rozhodnuté, že tento predpoklad je nesprávny, túto prvú časť treba hneď zamietnuť. Treba teda preskúmať druhú časť druhého odvolacieho dôvodu.

Argumentácia účastníkov konania

29 V druhej časti druhého odvolacieho dôvodu Komisia kritizuje dôvody, na základe ktorých Všeobecný súd v bodoch 31 až 34 napadnutého rozsudku rozhodol, že sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

30 Komisia tvrdí, že zohľadnenie rozpustnosti CTPHT ako celku, je nezlučiteľné s metódou súčtu, ktorá je založená na analýze zložiek tejto látky. Tvrdí, že predpoklad, že zložky látky sa rozpúšťajú vo vode, je vlastný metóde súčtu. Na základe tejto metódy sa teda predpokladá, že zložky sú úplne rozpustné, pretože ich rozpustnosť už bola predtým zohľadnená pri posudzovaní ich toxicity. Skutočnosť, že šestnásť zložiek zohľadnených v prejednávanom prípade predstavovalo len 9,2 % CTPHT, nie je relevantná, pretože v súvislosti s uplatnením tejto metódy sa nevyžaduje, aby sa zohľadnil veľký počet zložiek alebo aby zohľadnené zložky predstavovali významný podiel látky. Prostredníctvom metódy súčtu treba len overiť, či boli dosiahnuté prahové hodnoty stanovené nariadením č. 1272/2008, pričom Komisia nedisponuje v tejto súvislosti žiadnou voľnou úvahou. Všeobecný súd sa teda dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď Komisii vytýkal, že nezohľadnila prvky, ktoré metóda uvedená v bode 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 nevyžaduje.

31 Bilbaína a i. tvrdí, že keďže CTPHT je len nízko rozpustná vo vode, Všeobecný súd si správne položil otázku, či metóda súčtu dospela k správnemu riešeniu. Názor, že Komisia bola obmedzená postupom, ktorý jej bránil vziať do úvahy skutkové okolnosti, ktoré vyvracajú teoretický predpoklad, ktorého sa stále pridŕža, by mohol viesť k absurdným, nesprávnym a vedecky nepodloženým výsledkom.

32 Dánska a nemecká vláda súhlasia s metódou použitou Komisiou. Bod 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 nevyžaduje, aby sa zohľadnila rozpustnosť zmesi ako celku, na rozdiel od rozhodnutia Všeobecného súdu v napadnutom rozsudku.

Posúdenie Súdnym dvorom

33 Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu kladie otázku, či je Komisia povinná pri uplatnení metódy súčtu na účely určenia, či látka UVCB patrí do kategórie akútnej a chronickej vodnej toxicity, obmedziť svoje posúdenie len na skutočnosti výslovne uvedené v bode 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 s vylúčením akejkoľvek inej skutočnosti alebo naopak musí podľa svojej povinnosti náležitej starostlivosti obozretne a nestranne preskúmať ďalšie skutočnosti, ktoré sú relevantné napriek tomu, že nie sú výslovne uvedené v uvedených ustanoveniach.

34 V tejto súvislosti treba pripomenúť, ako Všeobecný súd v bode 23 napadnutého rozsudku v podstate rozhodol, že Komisii musí byť na účely klasifikácie látky podľa nariadenia č. 1272/2008 a vzhľadom na komplexné vedecké a technické posúdenie, ktoré musí uskutočniť, priznaná široká miera voľnej úvahy (rozsudky z 18. júla 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisia, C-326/05 P, EU:C:2007:443, bod 75, a z 21. júla 2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, bod 60).

35 Výkon tejto právomoci však nie je vyňatý zo súdneho preskúmania. Najmä ak sa jeden účastník konania odvoláva na zjavne nesprávne posúdenie, ktorého sa mala dopustiť príslušná inštitúcia, musí súd Európskej únie overiť, či táto inštitúcia obozretne a nestranne preskúmala všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci, na ktorých je toto posúdenie založené (pozri najmä rozsudky z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14; z 18. júla 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisia, C-326/05 P, EU:C:2007:443, bod 77; zo 6. novembra 2008, Holandsko/Komisia, C-405/07 P, EU:C:2008:613, bod 56, ako aj z 22. decembra 2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, EU:C:2010:803, bod 57). Táto povinnosť náležitej starostlivosti je neoddeliteľnou súčasťou zásady riadnej správy vecí verejných a vo všeobecnosti sa uplatňuje na činnosť správneho orgánu Únie (rozsudok zo 4. apríla 2017, Ombudsman/Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 34; pozri v tomto zmysle aj rozsudok z 29. marca 2012, Komisia/Estónsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 95).

36 V prejednávanom prípade je nesporné, že klasifikácia látky UVCB z hľadiska nebezpečenstiev pre vodné prostredie, ktoré prináša, sa musí vykonať v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1272/2008, ktoré upravuje klasifikáciu zmesí. Bod 4.1.3.2 prílohy I tohto nariadenia stanovuje:

„Prístup ku klasifikácii nebezpečenstiev pre vodné prostredie je viacúrovňový a závisí od typu dostupných informácií o zmesi ako celku a o jej zložkách. …

Medzi prvky viacúrovňového prístupu patrí:

– klasifikácia na základe testovaných zmesí,

– klasifikácia na základe princípov extrapolácie,

– použitie ‚súčtu klasifikovaných zložiek‘ a/alebo ‚súčtového vzorca‘.“

37 V tomto bode je stanovené zostupné poradie prednosti medzi týmito troma metódami. Keď, tak ako v prejednávanej veci, dostupné údaje neumožňujú použiť prvé dve metódy, klasifikácia látky UVCB musí byť určená na základe metódy súčtu, podľa pravidiel stanovených v bode 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008.

38 V prípade kategórií akútna toxicita 1 a chronická toxicita 1 táto metóda v podstate spočíva vo vypočítaní súčtu koncentrácií zložiek zaradených do týchto kategórií vynásobených faktorom M. Tento faktor M rádovo narastá spôsobom nepriamo úmerným úrovni toxicity predmetnej látky, a to preto, aby odrážal skutočnosť, že látky patriace do týchto nebezpečných kategórií „prispievajú k toxicite zmesi aj pri nízkej koncentrácii a za normálnych okolností sa im prideľuje vyššia závažnosť

pri aplikovaní metódy súčtu“ podľa článku 4.1.3.5.5.5.1 prílohy I nariadenia č. 1272/2008. Ak je súčet koncentrácií vynásobených faktorom M väčší ako 25 %, posudzovaná látka sa klasifikuje ako akútna toxická kategória 1 alebo chronická toxická kategória 1.

39 Je pravda, že bod 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 neupravuje použitie iných kritérií, než sú kritériá výslovne uvedené v tomto ustanovení. Je však potrebné konštatovať, že žiadne ustanovenie výslovne nezakazuje vziať do úvahy iné skutočnosti, ktoré môžu byť relevantné na účely klasifikácie látky UVCB.

40 Bod 4.1.3.5.5 treba okrem toho chápať v jeho kontexte.

41 Podľa bodu 4.1.3.1 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 postup klasifikácie zmesí stručne opísaný v bode 38 tohto rozsudku „sa uplatňuje vždy, keď je to vhodné, aby sa na účely klasifikácie využili všetky dostupné údaje o nebezpečnosti zmesi pre vodné prostredie“. Ako generálny advokát uviedol v bode 73 svojich návrhov, použitie výrazu „vždy, keď je to vhodné“ („where appropriate“ v anglickej jazykovej verzii tohto bodu) a „všetky dostupné údaje“ smeruje k vyvráteniu výkladu, podľa ktorého musí byť v každom prípade vylúčené zohľadnenie informácií, ktoré nie sú výslovne stanovené v rámci tejto metódy súčtu.

42 Okrem toho z odôvodnení 4 až 8 nariadenia č. 1272/2008 vyplýva, že normotvorca Únie mal v úmysle „prispievať ku globálnej harmonizácii kritérií klasifikácie a označovania, a to nielen na úrovni OSN, ale aj prostredníctvom zahrnutia medzinárodne dohodnutých kritérií GHS do práva Spoločenstva“. S týmto cieľom príloha I tohto nariadenia doslovne preberá skoro všetky ustanovenia GHS.

43 Ako generálny advokát zdôraznil v bode 79 svojich návrhov, zo samotného textu GHS a najmä z jeho prílohy 9, nazvanej „Usmernenia k nebezpečnosti pre vodné prostredie“, vyplýva, že uvedený metodický prístup na určenie klasifikácie nebezpečenstva látok pre vodné prostredie je zložitý najmä preto, že „pojem látka zahŕňa širokú škálu chemikálií, z ktorých veľký počet je ťažko klasifikovateľný podľa systému spočívajúceho na pevných kritériách“. Tento dokument zdôrazňuje „komplexné výkladové problémy aj pre odborníkov“, ktoré prináša klasifikácia predovšetkým látok nazvaných „komplexné alebo viaczložkové látky“, v prípade ktorých „degradácia, bioakumulácia, rozdeľovací koeficient a rozpustnosť vo vode spôsobujú výkladové problémy, pretože každá zložka zmesi sa môže správať odlišne“.

44 Autori tohto dokumentu sa tým snažili upozorniť na obmedzenia, ktoré sú vlastné metodickým kritériám klasifikácie nebezpečenstva pre vodné prostredie stanoveným GHS v súvislosti s niektorými látkami charakterizovanými najmä ich komplexnosťou, stabilitou alebo ich nízkou rozpustnosťou vo vode.

45 Normotvorca Únie zahrnul ustanovenia GHS do prílohy I nariadenia č. 1272/2008, pričom nevyjadril zámer odkloniť sa od tohto prístupu. Za týchto podmienok nemožno dospieť k záveru, že normotvorca Únie tým, že GHS zahrnul do nariadenia č 1272/2008, nezohľadnil tieto metodické obmedzenia.

46 Prísne a automatické uplatnenie metódy súčtu za každých okolností by mohlo viesť k podceneniu toxicity pre vodné prostredie v prípade látky UVBC, ktorej zložky sú málo známe. Takýto výsledok nemožno považovať za zlučiteľný s cieľom ochrany životného prostredia a ľudského zdravia, ktorý sleduje nariadenie č. 1272/2008.

47 Je preto potrebné dospieť k záveru, že keď Komisia uplatňuje metódu súčtu na účely určenia, či látka UVCB patrí do kategórie akútnej vodnej toxicity a chronickej vodnej toxicity, nemusí obmedziť svoje posúdenie len na skutočnosti výslovne uvedené v bode 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008

a vylúčiť akúkoľvek inú skutočnosť. V súlade so svojou povinnosťou náležitej starostlivosti je Komisia povinná obozretne a nestranne preskúmať ďalšie skutočnosti, ktoré sú relevantné, napriek tomu, že nie sú výslovne uvedené v uvedených ustanoveniach.

48 V prejednávanej veci Komisia podporovaná ECHA, dánskou a nemeckou vládou tvrdí, že nízka rozpustnosť CTPHT nie je na účely uplatnenia metódy súčtu relevantná. Domnieva sa, že metóda súčtu nepriamo berie do úvahy rozpustnosť zložiek patriacich do kategórií nebezpečenstva pre vodné prostredie „akútna toxicita“ a „chronická toxicita“.

49 Otázka, či nízku rozpustnosť CTPHT treba považovať za relevantnú a z tohto dôvodu sa musí zohľadniť na účely klasifikácie nebezpečenstva, ktoré predstavuje táto látka pre vodné prostredie, je otázkou právnej kvalifikácie skutkového stavu, ktorá patrí do právomoci Súdneho dvora v rámci preskúmania v odvolacom konaní.

50 Odôvodnenie nachádzajúce sa v bode 28 napadnutého rozsudku, podľa ktorého „aby nejaká látka mohla byť zaradená do kategórií akútna alebo chronická toxicita, je potrebné, aby táto látka, a nielen jej zložky, spĺňala kritériá klasifikácie“, nie je spochybňované.

51 Metóda klasifikácie uvedená v článku 4.1.3.5.5 prílohy I nariadenia č. 1272/2008 sa zakladá na predpoklade, že zohľadnené zložky sú úplne rozpustné. Na základe tohto predpokladu táto metóda súčtu implikuje, že existuje úroveň koncentrácie zložiek, pod ktorou nemôže byť dosiahnutá prahová hodnota 25 % a spočíva tak v sčítaní koncentrácií zložiek patriacich do kategórií akútna toxicita alebo chronická toxicita, z ktorých každá koncentrácia zložky je vynásobená faktorom M zodpovedajúcim jej profilu toxicity.

52 Tejto metóde je však vlastné, že nie je spoľahlivá v situáciách, v ktorých vážený súčet zložiek presahuje úroveň koncentrácie zodpovedajúcu prahovej hodnote 25 % v menšej miere, než je pomer medzi zistenou mierou rozpustnosti v prípade posudzovanej látky ako celku a hypotetickou mierou rozpustnosti 100 %. V takýchto situáciách je teda možné, že metóda súčtu v konkrétnych prípadoch vedie k výsledku, ktorý je vyšší alebo nižší ako príslušná miera zákonnej prahovej hodnoty 25 %, podľa toho, či sa zohľadní hypotetická miera rozpustnosti zložiek alebo miera rozpustnosti látky ako celku.

53 Je nesporné, že z tabuľky 7.6.2 prílohy I správy priloženej k stanovisku VHR vyplýva, že metóda súčtu vedie k výsledku 14521 % a tento výsledok je 581-krát vyšší ako minimálna úroveň, ktorá je potrebná na to, aby bola dosiahnutá prahová hodnota 25 % po vynásobení faktorom M. Taktiež nie je spochybnené, že z bodu 1.3 tohto dokumentu, nazvaného „Fyzikálnochemické vlastnosti“, vyplýva, že maximálna miera rozpustnosti CTPHT vo vode je 0,0014 %, čo je miera približne 71 000-krát nižšia, než je hypotetická rozpustnosť vo výške 100 % použitá v prípade zohľadnených zložiek.

54 Všeobecný súd sa teda nedopustil skreslenia alebo nesprávnej právnej kvalifikácie skutkového stavu, keď rozhodol, že „Komisia tým, že predpokladala, že všetky tieto [zložky] sa rozpúšťajú vo vode, v podstate založila dotknutú klasifikáciu na predpoklade, že 9,2 % CTPHT sa rozpúšťa vo vode. Ako však ukazuje bod 1.3 podkladového dokumentu [priloženého k stanovisku VHR], taká hodnota nie je realistická, keďže maximálna miera rozpustnosti je 0014 %“.

55 Všeobecný súd, ktorý v bode 32 tohto rozsudku konštatoval, že „Komisia ani ECHA… nepreukázali, že Komisia… zohľadnila skutočnosť, že podľa bodu 1.3 podkladového dokumentu [priloženého k stanovisku VHR], nazvaného ‚Fyzikálnochemické vlastnosti‘, sa zložky CTPHT z tejto látky uvoľňujú len v obmedzenom rozsahu, a teda uvedená látka je veľmi stabilná“, rozhodol v bode 30 uvedeného rozsudku – bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia – „že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď tým, že zaradila CTPHT medzi látky s akútnou vodnou toxicitou kategórie 1 (H400) a chronickou vodnou toxicitou kategórie 1 (H410) na základe jej zložiek, si nesplnila svoju povinnosť zobrať do úvahy všetky relevantné faktory a okolnosti a náležite nezohľadnila podiel, v akom je v CTPHT zastúpených 16 zložiek…, a ich chemické účinky“.

56 Druhý odvolací dôvod je teda potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

Tretí odvolací dôvod založený na prekročení hraníc súdneho preskúmania a skreslení dôkazov

57 Komisia tvrdí, že sporné nariadenie prijala na základe širokej škály vedeckých poznatkov. Šlo o veľmi komplexné poznatky, ktoré odôvodňovali použitie metódy súčtu. Všeobecný súd v bode 34 napadnutého rozsudku z tejto širokej škály vedeckých a technických poznatkov použil na zrušenie posúdenia Komisie len vetu, že 9,2 % CTPHT sa rozpúšťa vo vode. Táto skutočnosť je však neoddeliteľne spojená s metódou súčtu. Všeobecný súd tým, že v tomto bode 34 rozhodol, že maximálna miera rozpustnosti CTPHT ako celku je 0,0014 %, nahradil posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením. Okrem toho Všeobecný súd tým, že takto konal, skreslil dôkazy, na základe ktorých bolo sporné nariadenie prijaté.

58 Treba však konštatovať, že tento tretí odvolací dôvod je založený na nesprávnom chápaní napadnutého rozsudku. Všeobecný súd v bode 34 napadnutého rozsudku nenahradil svojím vlastným posúdením posúdenie vedeckých a technických skutkových okolností orgánmi Únie. Podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa rozsahu súdneho preskúmania pripomenutej v bode 35 vyššie posúdenie Všeobecného súdu založené na údajoch vyplývajúcich z podkladového dokumentu priloženého k stanovisku VHR sa výlučne týkalo otázky procesnoprávnej povahy, ktorá spočívala v určení, či Komisia pri klasifikácii CTPHT dodržala povinnosť zobrať do úvahy všetky relevantné faktory a okolnosti.

59 Tretí odvolací dôvod je teda potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

60 Zo všetkých prechádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie treba zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

61 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

62 Článok 140 ods. 1 rokovacieho poriadku, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, stanovuje, že členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

63 Článok 184 ods. 4 rokovacieho poriadku stanovuje, že ak sa vedľajší účastník prvostupňového konania na odvolacom konaní zúčastnil, Súdny dvor môže rozhodnúť, že tento účastník bude znášať svoje vlastné trovy konania.

64 Keďže Bilbaína a i. navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené spoločnosťou Bilbaína a i., vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia, v ktorom bolo vydané uznesenie podpredsedu Súdneho dvora zo 7. júla 2016, Komisia/Bilbaína de Alquitranes a i. (C-691/15 P-R, neuverejnené, EU:C:2016:597).

65 Dánske kráľovstvo a Spolková republika Nemecko, ktoré vstúpili do tohto odvolacieho konania ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

66 ECHA ako vedľajší účastník prvostupňového konania znáša svoje vlastné trovy konania.

67 GrafTech Iberica SL, vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní, ktorá sa zúčastnila ústneho konania, avšak nenavrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložili Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Allemagne), SGL Carbon GmbH (Autriche), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG a Tokai erftcarbon GmbH, vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia, v ktorom bolo vydané uznesenie podpredsedu Súdneho dvora zo 7. júla 2016, Komisia/Bilbaína de Alquitranes a i. (C-691/15 P–R, neuverejnené, EU:C:2016:597).**

3. **Dánske kráľovstvo, Spolková republika Nemecko a Holandské kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.**

4. **GrafTech Iberica SL a Európska chemická agentúra znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy